

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte: Toma Nadejda,

judcători: Mardari Dumitru, Cobăneanu Ala, Ghervas Maria și Stratulat Galina,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Dabija Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, în cauza penală privind-o pe

Dabija Elena XXXXX, născută la XXXXX, originară din mun. Chișinău, domiciliată în r-nul XXXXX, s. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.11.2013 – 25.09.2014;

Instanța de apel: 14.10.2014 – 21.04.2015;

Instanța de recurs: 02.07.2015 – 17.11.2015;

Instanța de apel: 14.12.2015 – 17.02.2016;

Instanța de recurs: 15.04.2016 – 05.07.2016;

Instanța de apel: 01.08.2016 – 03.11.2016;

Instanța de recurs: 02.02.2017 – 30.05.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 25 septembrie 2014, Dabija Elena a fost condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare.

Conform art. 90 Cod penal executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că inculpata Dabija Elena pe data de 03 septembrie 2013 pe timp de zi, cu scopul de a sustrage bunurile altei persoane, a pătruns în salonul autoturismului de model „Mazda 323”, care era parcat în apropierea casei ei din s. Măgdăcești, raionul Criuleni, de unde pe ascuns, din torpedou a sustras 12000 lei și 1200 euro, care conform ratei oficiale de schimb stabilită de către Banca Națională a Moldovei la data comiterii infracțiunii constituiau suma de 20317 lei și 32 bani și care îi

aparțineau cet. Gheorghiu Anatolie, cauzându-i în acest mod pătimitorului un prejudiciu material considerabil în mărime de 32317 lei și 32 bani.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpata Dabija Elena și de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Dabija Elena.

3.1. În motivarea apelului inculpata a invocat, că instanța de judecată nu a dat apreciere tuturor circumstanțelor expuse în cadrul ședinței de judecată, și anume despre faptul că până la data de 01 septembrie 2013, Dabija Elena a luat avansul de pe tractorul T-16 pe care anterior îl procurase cu Vrancean Anatolie, și despre faptul că ea l-a telefonat în Federația Rusă precum că este un cumpărător. Vrancean Anatolie a venit acasă însoțit de Gheorghiu Anatolie, unde ambii recunosc faptul că au mers la Nisporeni pentru a duce tractorul pe evacuator și că au luat restul banilor în sumă de 1200 euro, care sunt bani comuni a lui Dabija Elena și Vrancean Anatolie. Instanței de judecată Dabija Elena a explicat că Vrancean Anatolie a abordat o strategie în vederea primirii banilor în sumă de 1000 euro, bani care era avansul luat de pe tractor cu multe zile înainte de a veni cei doi acasă. Bani care au fost prezentați la organul de urmărire penală nu-și văd încadrarea în această speță. Nu au fost ridicate amprente de pe bancnote, după cum susține atât martorul, cât și partea vătămată; nu au fost ridicate amprente de pe ușa automobilului, cât și de pe torpedou după cum susține partea acuzării că au fost sustrași; care sunt criteriile de bază și probe relevante și veridice care ar confirma vinovăția persoanei, doar pe spusele lui Gheorghiu Anatolie către Vrancean Anatolie telefonic precum că s-au uitat banii.

Instanța de judecată nu a examinat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată și neîntemeiat a emis o hotărâre ilegală fără suport juridic, mai mult ca atât reieșind din atitudinea părții vătămate care la poliție s-a adresat abia la data de 10 septembrie 2013, în instanță nu a participat, acțiune civilă nu a înaintat, are un comportament ce indică la faptul că nu a avut nici o pierdere, ba din contra să-l ajute pe prietenul său să scoată banii avans pe care i-a primit concubinul, precum că ei pe drum din Rusia aveau înțelegerea ca concubinul lui Dabija să-i împrumute acești bani. A apărut conflictul între Dabija și Vrancean de a nu-i da bani lui Gheorghiu de aici și tot conflictul iscat;

3.2. În motivarea apelului depus avocatul Pavlov Victor, a invocat următoarele argumente:

- sentința în cauză este bazată în special pe declarațiile părții vătămate, declarațiile unui singur martor, precum și procesul - verbal de ridicare;

- declarațiile părții vătămate, făcute la faza urmăririi penale, au fost citite în cadrul ședinței de judecată cu încălcarea prevederilor art. 371 Cod de procedură penală, deoarece inculpata nu a participat la confruntări cu această persoană, drept urmare a acestui fapt fiind privată de posibilitatea de a formula întrebări, și de a înainta cereri și de a face obiecții;

- legea prevede o condiție specială pentru darea citirii declarațiilor în ședința de judecată și anume, imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, or, din materialele cauzei se constată cert, că la speța dată lipsește această condiție, deoarece: cauza a fost transmisă în judecată la data de

28 noiembrie 2013, sentința fiind pronunțată la 25 septembrie 2014, iar potrivit informației prezentate de acuzator, partea vătămată a părăsit țara abia la 17 iulie 2014, dată până la care au avut loc mai multe ședințe de judecată, la care nu este clar din ce motive a lipsit partea vătămată;

- având obligația, potrivit art. 60 alin. (2) pct. 1 Cod de procedură penală de a se prezenta la citarea organului de urmărire penală sau instanței de judecată, iar potrivit declarațiilor făcute de partea vătămată, ultima a plecat peste hotare și anume în Federația Rusă, iar potrivit regulilor de ședere în acest stat, persoana nu se poate afla o perioadă mai mare de 90 zile pe teritoriul Federației Ruse, deci este cert faptul că partea vătămată, pe perioada cercetării judecătorești, a fost în țară suficient timp pentru a fi audiată în ședința de judecată sau cel puțin în condițiile art. 109 alin.(3) Cod de procedură penală;

- o altă probă pusă la baza sentinței de condamnare a inculpatei au fost declarațiile martorului Vrancean Anatolie, însă citirea declarațiilor impun necesitatea excluderii și acestei probe din lista probelor ce pot fi puse la baza unei sentințe și declarațiilor acestui martor urmează a fi dată o apreciere foarte critică, deoarece între el și inculpată sau stabilit niște relații ostile, și la momentul examinării cauzei ei se aflau în litigiu cu privire la stabilirea domiciliului copilului comun și a pensiei de întreținere;

- potrivit procesului-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013 de la Gheorghii Anatolie au fost ridicate doar 12000 lei în bancnote a câte 50 lei. În lista participanților este indicat la cifra 2 - Vrancean Anatolie, însă semnătura lui lipsește, nu este clar de ce este inclus dacă nu a participat, sau de ce nu este mențiunea că a refuzat să semneze și din ce motive;

- la materialele cauzei lipsesc careva înscrisuri ce ar confirma că automobilul de model „Mazda 323” aparține părții vătămate, sau că Dabija Elena a pătruns în acest automobil. Cum de altfel nu există nici o probă ce ar confirma faptul că banii ridicați de la partea vătămată au fost în posesia inculpatei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015 au fost admise apelurile declarate de către inculpata Dabija Elena și de către avocatul Pavlov Victor în interesele inculpatei, casată sentința Judecătorei Criuleni din 25 septembrie 2014 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Dabija Elena a fost achitată pe art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că analiza probelor pe cauză prin prisma art. 101 Cod de procedură penală indică incontestabil la faptul, că probatoriul existent la care se referă instanța în sentință în nici un caz nu demonstrează fără nici un dubiu rezonabil vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, concluzia fiind una pripită și absolut nefondată, motiv pentru care sentința a fost casată.

Totodată, instanța de apel a menționat, că s-a constatat contrariul, sentința contestată este bazată, în special, pe declarațiile părții vătămate, declarațiile unui singur martor, precum și procesul - verbal de ridicare.

În acest context, instanța de apel a reținut argumentele din apelul declarat de avocatul inculpatei și inculpată, și anume faptul că declarațiile părții vătămate, făcute la faza urmăririi penale, au fost date citire în cadrul procesului de judecată cu încălcarea prevederilor art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece inculpata nu a participat la confruntări cu această persoană, drept urmare a acestui fapt fiind privată de posibilitatea de a formula întrebări, și de a înainta cereri și de a face obiecții.

Instanța de apel a menționat că avocatul apelant în cererea de apel a mai invocat, că legea prevede o condiție specială pentru darea citirii declarațiilor în 5 ședința de judecată și anume, imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, or, din materialele cauzei s-a constatat cert că la speța dată lipsește această condiție, deoarece acuzarea nu a prezentat careva probe ce ar justifica imposibilitatea prezentării părții vătămate în instanța de judecată.

Prin urmare în consecință declarațiile în cauză nu puteau fi citite în ședința de judecată, deci proba dată a fost administrată cu încălcări grave de procedură, fapt ce denotă impertinența ei și exclude posibilitatea punerii ei la baza unei sentințe de condamnare.

De asemenea, instanța de apel a menționat că nu pot fi admise ca probe și nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare declarațiile martorului Vrancean Anatolie, care este concubinul inculpatei și acesta în instanța de fond a refuzat să dea declarații, însă, instanța de fond a admis demersul acuzării și a dat citire declarațiilor dânsului, contrar prevederilor art. 371 Cod de procedură penală, date în cadrul urmăririi penale.

Instanța de apel a reținut că, la materialele cauzei lipsesc careva probe, care ar demonstra cu certitudine și fără nici un dubiu rezonabil, că Dabija Elena a pătruns în salonul autoturismului de model „Mazda 323”, care era parcat în apropierea casei ei din s. Măgdăcești, raionul Criuleni și aceasta a sustras pe ascuns, din torpedou 12000 lei și 1200 euro.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că procurorul nu a prezentat probe suficiente, precum că inculpata prin acțiunile sale a comis furtul, iar probele prezentate au fost dobândite cu grave încălcări ale Codului de procedură penală.

Astfel, O.U.P. și acuzatorul de stat, contrar prevederilor art. 21, 24, 52, 57, 95, 100-101 Cod de procedură penală nu a asigurat o bună desfășurare a urmăririi penale, încălcându-se atât principiile legalității, egalității, contradictorialității, cât și a aprecierii din punct de vedere al partinității, concludenței și veridicității fiecărei probe.

Mai mult, nici instanța de fond nu a cercetat probele cauzei penale sub toate aspectele, complet și obiectiv, punând la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate, martorului, care nu au fost audiați în conformitate cu prevederile art. 369 - 371 ale Codului de procedură penală.

6. Împotriva deciziei instanței de apel procurorul a declarat recurs, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. 1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței fără modificări, invocând următoarele argumente:

- vina inculpatei în comiterea infracțiunii imputate se confirmă prin cumulul de probe aduse de procuror, descrise în sentință, iar instanța de apel nu le-a dat apreciere justă;

- în cauza dată, soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedura penală;

- declarațiile inculpatei Dabija Elena date în cadrul instanței de apel nu corespund adevărului, vin în contradicție cu celelalte probe administrate în cadrul procesului penal;

- instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile inculpatei Dabija Elena;

- hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015, recursul a fost admis, casată total decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1. Instanța de recurs a reținut că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra probelor examinate în instanța de fond, și anume: depozițiile părții vătămate Gheorghită A. de la urmărirea penală, ale martorului Vrancean A., plângerea părții vătămate Gheorghită A. din 10 septembrie 2013, adresată inspectorului-șef de poliție al r-nului Criuleni, procesul-verbal din 16 septembrie 2013, de ridicare de la Gheorghită A. a bancnotelor în lei, în suma de 12000 lei și 200 euro care au fost sustrași din torpedoul mașinii „Mazda 323”, și care ulterior i-au fost restituiți de Dabija E., procesul-verbal de cercetare a bancnotelor ridicate.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 apelurile declarate de către inculpata Dabija Elena și de avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Dabija Elena au fost respinse ca nefondate, fiind menținută hotărârea atacată fără modificări.

8.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că vinovăția inculpatei este dovedită pe deplin prin probele administrate, cercetate și verificate în instanța de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Gheorghită A., date în cadrul urmăririi penale, depozițiile martorului Vrancean A., prin care a explicat că nu-și amintește ce s-a întâmplat, solicitând să se dea citire depozițiilor date de către el în cadrul urmăririi penale, plângerea părții vătămate Gheorghită A., adresată la 10 septembrie 2013 inspectorului-șef de poliție al r-nului Criuleni, procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013, în procesul căruia de la Gheorghită A. au fost ridicate bancnote în lei, în suma de 12.000 lei și 200 euro, procesul-verbal de cercetare a bancnotelor ridicate de la Gheorghită A., cu foto-tabela anexată la el, prin care s-a stabilit că suma de 12.000 lei se compunea din bancnote cu nominalul de 50 lei, iar suma de 200 euro se compunea din 9 bancnote cu nominalul de 20 euro și 2 bancnote cu nominalul de 10 euro.

Declarațiile părții vătămate Gheorghită A. și ale martorului Vrancean A., coroborează între ele, sunt veridice, coerente și consecvente, care relatează într-o modalitate precisă și fără careva divergențe acțiunile infracționale ale inculpatei, coroborează și cu materialele administrate la faza urmăririi penale, și anume, cu procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013.

Martorul Vrancean A. a dat aceste declarații sub jurământ, însă dat fiind că, nu-și amintește declarațiile făcute anterior, ele au fost aduse la cunoștință și confirmate în ședința de judecată. Mai mult, la audierea martorului în instanța de fond a fost prezentă inculpata și apărătorul său, fiind în drept să pună întrebări martorului pentru elucidarea circumstanțelor cauzei.

Martorul Vrancean A. nu a menționat că ar fi în relații ostile cu inculpata, iar alte probe care să indice asupra faptului invocat de către apărare nu au fost administrate. Totodată, inculpata nu a demonstrat prin probe că Vrancean A., care este concubinul ei, are careva obligații patrimoniale față de ea.

Totodată, partea vătămata Gheorghită A., la 10 septembrie 2013 a depus plângere prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a Dabija E., care la 03 septembrie 2013, din torpedoul automobilului de model „Mazda 323” i-a sustras banii în sumă de 12000 lei și 1200 euro, cauzându-i astfel un prejudiciu material considerabil, în cuantum de 33000 lei.

Declarațiile părții vătămate Gheorghită A., conform cărora inculpata i-a întors suma de 12.000 lei și 200 euro, coroborează cu procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013 și cu procesul-verbal de cercetare a bancnotelor ridicate de la Gheorghită A., prin care a fost stabilit că, suma de 12.000 lei se compunea din bancnote cu nominalul de 50 lei, iar suma de 200 euro se compunea din 9 bancnote cu nominalul de 20 euro și 2 bancnote cu nominalul de 10 euro.

Prin recipisa din 13 septembrie 2013, Gheorghită A. a confirmat că a primit de la ofițerul de urmărire penală suma de 12.000 lei și suma de 200 euro.

Argumentele apărării precum că, unele acțiuni procesuale (procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013, procesul-verbal de cercetare din 16 septembrie 2013 a bancnotelor ridicate de la pătimitul Gheorghită A.) au fost efectuate în afara declanșării urmăririi penale, sunt neîntemeiate, or, fiindu-i prezentate atât inculpatei, cât și apărătorului acesteia materialele cauzei penale, la terminarea urmăririi penale, careva obiecții la subiectele abordate în instanța de apel de către avocatul Victor Pavlov nu au fost formulate conform prevederilor art. 251 Cod procedură penală.

Instanța de apel nu a putut reține declarațiile inculpatei că, a luat avansul pentru tractorul pe care anterior îl procurase cu Vrancean A., acestea nefiind confirmate prin careva probe pertinente și concludente, venind în contradicție cu declarațiile părții vătămate Gheorghită A. și ale martorului Vrancean A., precum și cu materialele administrate la faza urmăririi penale.

Mențiunea apărării precum că, partea vătămata Gheorghită A. s-a adresat cu o plângere la poliție la data de 10 septembrie 2013 (peste 7 zile) nu indică că partea vătămata nu a avut nici o pierdere, dovedind că acesta s-a adresat la poliție după ce inculpata i-a întors la data de 04 septembrie 2013 suma de 12000 lei și 200 euro, și a refuzat să-i restituie suma de 1000 euro.

9. Împotriva deciziei instanței de apel avocatul Pavlov Victor a declarat recurs, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. 1) pct. 6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată, invocând următoarele argumente:

- concluziile instanței de apel sunt eronate și arbitrare;
- potrivit ordonanței privind începerea urmăririi penale din 16 septembrie 2013, a fost pornită urmărirea penală în baza materialului nr 635 REI-1 din 11 septembrie 2013, cauzei penale fiindu-i atribuit numărul 2013210445;
- prin prisma art. 1 alin. (1) Cod de procedură penală, procesul penal se consideră început în momentul sesizării organului competent, adică la 11 septembrie 2013, și nu la 10 septembrie 2013 după cum invocă instanța de apel, nefiind clară existența la materialele cauzei a proceselor-verbale din 10 septembrie 2013;
- conform ordonanței de recunoaștere în calitate de parte vătămată, Gheorghită A. a primit acest statut la 12 septembrie 2013, în ordonanță fiind indicat numărul cauzei penale 2013210445, cauza fiind pornită la 16 septembrie 2013. Tot la 12 septembrie 2013 a fost întocmit procesul-verbal de audiere al părții vătămate;
- concluzia instanței de apel este absolut eronată, or, potrivit Recomandării nr. 38 a Curții Supreme de Justiție Cu privire la acțiunile procesuale care pot fi efectuate din momentul sesizării sau autosesizării organului competent până la declanșarea urmăririi penale "La modul concret, din momentul înregistrării sesizării cu privire la infracțiune și până la momentul înregistrării sesizării cu privire la infracțiune și până la darea soluției de începere a urmăririi penale, pot fi efectuate: a) audierea martorilor, b) cercetarea la fața locului, c) prezentarea spre recunoaștere, d) experimentul, e) examinarea corporală, f) examinarea cadavrului, g) constatarea tehnico-științifică și medico-legală. Acțiunile respective se pot desfășura fără antrenarea făptuitorului. Efectuarea altor acțiuni procesuale, cu excepția celor enumerate mai sus, până la începerea urmăririi penale nu se admite, sub riscul excluderii probelor (datelor) în baza art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală";
- recunoașterea persoanei în calitate de parte vătămată și audierea acesteia nu se regăsesc în lista de acțiuni permise;
- solicitările apărării de audiere a părții vătămate în instanțele de fond și de apel au fost respinse, cu acesta nefiind efectuate confruntări, iar imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanța de judecată, prevăzută expres de art. 371 Cod de procedură penală, nu a fost probată;
- declarațiile părții vătămate nu pot servi ca mijloc de probă și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, citarea legală a părții vătămate nefiind efectuată, or, simpla prezentare a informației de traversare a frontierei nu servește ca citare;
- prin apelul declarat, a fost invocată ilegalitatea administrării probelor, și anume modalitatea de audiere a martorului în instanța de fond;
- potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 25 septembrie 2014, la demersul procurorului, s-au dat citire declarațiilor martorului, din motiv că nu-și amintește cele declarate;
- art. 371 Cod de procedură penală prevede expres cazurile când pot fi date citire declarațiilor, or, faptul că martorul nu ține minte declarațiile făcute anterior nu se regăsesc în norma citată, iar în cazul când se constată că martorul face declarații false, legea prevede și răspundere penală pentru aceasta;

- citirea declarațiilor în condițiile descrise impun necesitatea excluderii acestei dovezi din lista probelor ce pot fi puse la baza unei sentințe;
- instanța de apel incorect a interpretat declarația privind relațiile ostile între martorul Vrancean A. și inculpată, or, aceștia fiind anterior concubini, relațiile ostile între ei sunt prezumate, martorul confirmând în instanța de fond că refuză să participe la întreținerea copilului minor comun;
- prin ordonanța de ridicare din 16 septembrie 2013 s-a dispus „efectuarea ridicării de la Gheorghiuș A. a 240 bancnote de lei cu valoarea nominală de 50 lei”;
- potrivit procesului-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013 de la Gheorghiuș A. au fost ridicate 240 bancnote de lei cu valoarea nominală de 50 lei, iar potrivit procesului-verbal de examinare a obiectului din 16 septembrie 2013 ”prin examinare s-a constatat: bancnotele ridicate prin procesul-verbal de ridicare din septembrie 2013 reprezintă niște bancnote de lei MD cu valoarea nominală „50” în număr de 240 lei care au diferite serii și bancnote de euro dintre care 9 bancnote de euro cu valoarea nominală „20” și 2 bancnote cu valoarea nominală „10” cu diferite serii”;
- bancnotele de euro nu puteau fi examinate, atât timp cât nu au fost ridicate, nefiind clară apariția lor în procesul-verbal de examinare, iar actele procesuale nu pot fi admise în calitate de probe și puse la baza unei sentințe;
- conform cererii din 16 septembrie 2013, Gheorghiuș A. „solicită să-i fie eliberați banii care au fost recunoscuți în calitate de corp delict pe procesul penal nr. 635 din 11 septembrie 2013”, iar potrivit recipisei din 13 septembrie 2013, acesta declară ”am primit de la ofițerul de urmărire penală E. Bătrîncea suma de 12 mii lei moldovenești și 2 sute euro”;
- banii nu puteau fi examinați la 16 septembrie 2013, când acești bani au fost restituiți la 13 septembrie 2013, nefiind clar ce bani au fost ridicați și examinați la 16 septembrie 2013, dacă partea vătămată a primit la 13 septembrie 2013 - 12000 lei și 200 euro și a predat la 16 septembrie 2013 - 12000 lei;
- acuzarea nu a dovedit prin probe semnificativ al infracțiunii incriminate – pătrunderea, or, potrivit declarațiilor martorului Vrancean A., acesta a lăsat cheile pe care i le-a dat Gheorghiuș A. pe masă;
- organul de urmărire penală nu a efectuat cercetarea la fața locului, nu a ridicat careva amprente digitale sau alte urme de pe automobil sau din interiorul automobilului;
- nu a fost demonstrat că inculpată a pătruns în interiorul automobilului sau a intrat în posesia cheilor care, fiind lăsate de Vrancean A. pe masă, puteau fi luate și de alte persoane;
- instanța nu a argumentat pe deplin sentința de condamnare, nu a pronunțat această sentință în afara oricărei bănuieli și nu a dovedit cert și incontestabil vinovăția persoanei.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2016, recursul a fost admis, casată total decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

11. În motivarea deciziei, instanța de recurs a reținut, că potrivit art. 414 alin. (1) și (5), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, cât și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Conform art. 369 alin. (1), 371 alin. (1) Cod de procedură penală, citirea în ședința de judecată a declarațiilor părții vătămate și a martorului depuse în cursul urmăririi penale, pot avea loc, la cererea părților, în cazurile când există contradicții esențiale între declarațiile depuse în ședința de judecată și cele depuse în cursul urmăririi penale, când martorul lipsește în ședință și absența lui este justificată fie prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, fie prin motive de imposibilitate de a asigura securitatea lui, cu condiția că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea dintre acest martor și bănuț, învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art.109 și 110. Potrivit art. 389 alin. (3) Cod de procedură penală, declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai în ansamblu cu alte probe suficiente de învinuire și cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuț, învinuitul sau că martorul a fost audiat în condițiile art. 109 și 110, în cazul în care inculpatul nu a participat la confruntare cu acest martor în cadrul ședinței de judecată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 14.7).

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului deciziei (pct. 8. din decizie):

a) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile apărării, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 3.1 și 8. din decizie, în special că:

„declarațiile părții vătămate de la urmărirea penală au fost date citirii în cadrul procesului de judecată cu încălcarea prevederilor art. 371 Cod de procedură penală, deoarece inculpata nu a participat la confruntări cu această persoană, drept urmare fiind privată de posibilitatea de a-i formula întrebări, de a înainta cereri și de a face obiecții. Legea prevede o condiție specială pentru darea citirii declarațiilor în ședința de judecată – imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, iar din materialele cauzei se constată că această condiție lipsește, deoarece cauza penală a fost transmisă în judecată la 28.11.2013, sentința fiind pronunțată pe 25 septembrie 2014, iar potrivit informației

prezentate de procuror, partea vătămată a părăsit țara abia la 17 iulie 2014, dată până la care au avut loc mai multe ședințe de judecată, la care nu este clar din ce motive a lipsit partea vătămată.

Prin urmare, declarațiile părții vătămate nu puteau fi citite în ședința de judecată, deci proba dată a fost administrată cu încălcări grave de procedură, fapt ce face dubioasă pertinenta ei și exclude posibilitatea punerii ei la baza unei sentințe.

În ședința de judecată din 25 septembrie 2014, la solicitarea procurorului, s-a dat citire declarațiilor martorului Vrancean A., depuse în cadrul urmăririi penale, din motiv că martorul nu ține minte ce declarații a făcut.

Art. 371 Cod de procedură penală prevede expres cazurile când pot fi date citire declarațiilor, or, faptul că martorul nu ține minte declarațiile făcute anterior nu se regăsesc în norma citată. Mai mult, în cazul dacă se va constata că martorul face declarații false, el poate fi tras la răspundere penală. În ședința de judecată Vrancean A. a încercat să se folosească de dreptul său de a nu face declarații, fiind concubinul inculpatei, dar lui i s-a respins această cerere, fiind obligat să facă declarații. Circumstanțele expuse impun necesitatea excluderii și acestei probe din lista celor care pot fi puse la baza sentinței.

Potrivit procesului-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013, de la Gheorghită A. au fost ridicați numai 12.000 lei, în bancnote a câte 50 lei, altceva nu a fost ridicat nimic. În lista participanților, este indicat la cifra 2 - Vrancean A., iar semnătura lui lipsește. Nu este clar de ce a fost inclus dacă nu a participat, sau de ce lipsește menținea că a refuzat să semneze și din ce motiv

Necătând la faptul descris, la aceeași dată, ofițerul de urmărire penală E. Bătrîncea, în prezența specialiștilor Gheorghită A. și Vrancean A., fără a indica numărul cauzei penale, a examinat 12.000 lei în bancnote cu valoarea nominală de 50 lei în număr de 240, 19 bancnote cu valoarea de 20 euro și 2 bancnote cu valoarea de 10 euro, nefiind clar de ce persoanele date au fost incluse în calitate de specialiști și de unde s-au luat bancnotele de euro, or, potrivit procesului verbal de ridicare din 16.09.2013, de la Gheorghită A. au fost ridicate doar bancnote de lei. Pe lângă aceasta, procesul-verbal de ridicare a banilor este datat cu 16.09.2013, iar procesul-verbal de restituire a acestor bani este datat cu 13.09.2013, nefiind clar cum au ajuns banii restituiți deja la 13.09.2013 să fie examinați de ofițer pe 16.09.2013. Deci, și această probă, administrată cu încălcarea procedurii, nu poate fi admisă drept argument în sensul condamnării inculpatei”.

Astfel, instanța de recurs a reținut că doar argumentul instanței că: „...declarațiile părții vătămate Gheorghită A. și ale martorului Vrancean A., sunt date sub jurământ, coroborează între ele, sunt veridice, coerente și consecvente, care relatează într-o modalitate precisă și fără careva divergențe acțiunile infracționale ale inculpatei, coroborează și cu materialele administrate la faza urmăririi penale, și anume, cu procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013..., careva obiecții la subiectele abordate în instanța de apel de către avocatul Victor Pavlov nu au fost formulate conform prevederilor art. 251 Cod procedură penală”, nu corespunde exigențelor stipulate în art. 101 alin. (1) și (4), 369 alin. (1), 371 alin. (1) și 389 alin. (3) Cod de procedură penală,

reproduse supra, lipsind aprecierea instanței în raport cu aceste concrete și clare prescripții de drept;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, și în limitele invocate în acest act de învinuire, neindicând motivele pentru care a respins respectivele probe și versiuni ale apărării.

Prin urmare, instanța de recurs a menționat că circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

12. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016 apelurile declarate de către inculpata Dabija Elena și de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Dabija Elena au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal față de Dabija Elena din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală.

12.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că prima instanță la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală, conform căroră, 1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. (2) Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată, și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a-o recunoaște vinovată pe inculpata Dabija Elena de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, în ședința de judecată din 25 septembrie 2014, la solicitarea procurorului, s-a dat citire declarațiilor martorului Vrancean A., depuse în cadrul urmăririi penale, din motiv că martorul nu ține minte ce declarații a făcut.

A mai reținut instanța de apel că art. 371 Cod de procedură penală prevede expres cazurile când pot fi date citire declarațiilor, or, faptul că martorul nu ține minte declarațiile făcute anterior nu se regăsesc în norma citată. Mai mult, în cazul dacă se va constata că martorul face declarații false, el poate fi tras la răspundere penală. În ședința de judecată Vrancean A. a încercat să se folosească de dreptul său de a nu face declarații, fiind concubinul inculpatei, dar lui i s-a respins această cerere, fiind obligat să facă declarații. Circumstanțele expuse impun necesitatea excluderii și acestei probe din lista celor care pot fi puse la baza sentinței.

Instanța de apel a mai reținut că atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond consideră că vinovăția inculpatei Dabija Elena se mai dovedește și prin următoarele probe scrise, cum ar fi:

- procesul-verbal de cercetare a bancnotelor ridicate de la pătimitul Gheorghiu Anatolie Andrei, cu foto tabela anexată la el, în procesul căruia a fost stabilit faptul precum că toată suma de 12000 lei se compunea din bancnote cu nominalul de 50 lei, iar suma de 200 euro se compunea din 9 bancnote cu nominalul de 20 euro și două bancnote cu nominalul de 10 euro (f. d. 22-25, vol. I).

Astfel, instanța de apel a specificat că această probă vine în contradicție procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013 (f. d. 21, vol. I), or, conform acestei probe de la Gheorghiu A. au fost ridicați numai 12000 lei, în bancnote a câte 50 lei, altceva nu a fost ridicat nimic. În lista participanților, este indicat la cifra 2 - Vrancean A., iar semnătura lui lipsește. Nu este clar de ce a fost inclus dacă nu a participat, sau de ce lipsește mențiunea că a refuzat să semneze și din ce motiv. Circumstanțele care de asemenea impun necesitatea excluderii și acestei probe din lista celor care pot fi puse la baza sentinței.

Totodată, la aceeași dată, ofițerul de urmărire penală Bătrînca E., în prezența specialiștilor Gheorghiu A. și Vrancean A., fără a indica numărul cauzei penale, a examinat 12000 lei în bancnote cu valoarea nominală de 50 lei în număr de 240, 19 bancnote cu valoarea de 20 euro și 2 bancnote cu valoarea de 10 euro, nefiind clar de ce persoanele date au fost incluse în calitate de specialiști și de unde s-au luat bancnotele de euro, or, potrivit procesului-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013, de la Gheorghiu A. au fost ridicate doar bancnote de lei. Pe lângă aceasta, procesul-verbal de ridicare a banilor este datat cu 16 septembrie 2013, iar procesul-verbal de restituire a acestor bani este datat cu 13 septembrie 2013, nefiind clar cum au ajuns banii restituiți deja la 13 septembrie 2013 să fie examinați de ofițer pe 16 septembrie 2013.

Prin urmare, instanța de apel a statuat că și această probă, a fost administrată de prima instanță cu încălcarea procedurii și nu poate fi pusă la baza sentinței de condamnare a inculpatei.

A mai menționat instanța de apel, că nu este clar de la cine și în ce circumstanțe au fost ridicați banii în sumă de 12000 lei, în ce împrejurări și care a fost actul de a ridica banii și a-i aprecia ca corp delict.

Totodată, organul de anchetă nu a prezentat careva probe pertinente și concludente care ar confirma vinovăția inculpatei Dabija E. de faptele incriminate sub aspect de sustragere de bunuri din avutul altei persoane.

Acuzarea nu a verificat poziția inculpatei cu referire la relațiile ei cu Vrancean A. și Gheorghiu A. și posibilitatea existenței unor înțelegeri legate de procurarea unui tractor și dorința părții vătămate de a-l favoriza pe Vrancean A. în a-și însuși o sumă de bani sub pretextul că banii ar fi fost sustrași de către inculpată.

Instanța de apel a indicat că atât declarațiile părții vătămate Gheorghiu Anatolie de la urmărirea penală, declarațiile martorului Vrancean Anatolie Grigore din cadrul în instanței de fond, cât și banii ridicați potrivit procesului-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013, de la Gheorghiu Anatolie, nu pot fi

puse la baza condamnării inculpatei în comiterea furtului încriminat, împrejurare care nu a fost înlăturată de acuzare referitor la ridicarea banilor pe parcursul cercetării judecătorești, iar conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuितului, învinuitului, inculpatului

13. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul și avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Dabija Elena.

13.1. Procurorul, declarând recurs la 19 decembrie 2016, în termen, a solicitat admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct. 6 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, conform căruia, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță;

- instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatei Dabija Elena încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal;

- declarațiile părții vătămate Gheorghiu Anatolie sunt pertinente și concludente, aceste declarații au fost date citirii în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, cu încălcarea prevederilor art. 371 Cod procedură penală, deoarece atât în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, cât și în instanța de apel (atât la prima judecare a apelurilor, cât și rejudecarea apelurilor) partea vătămată Gheorghiu Anatolie nu s-a prezentat, deși au fost întreprinse toate măsurile legale de a asigura prezența acestuia, ultimul fiind plecat peste hotarele Republicii Moldova, fapt confirmat și în instanța de apel, prin informația prezentată de acuzatorul de stat;

- declarațiile părții vătămate Gheorghiu Anatolie coroborează cu declarațiile martorului Vrancean Anatolie, fiind veridice, coerente și consecvente care relatează într-o modalitate precisă și fără careva divergențe acțiunile infracționale inculpatei Dabija Elena;

- martorul Vrancean Anatolie a dat aceste declarații sub jurământ, însă dat fiind faptul că, acesta nu ține minte declarațiile făcute anterior, ele au fost aduse la cunoștință și confirmate în ședința de judecată. Mai mult ca atât, la audierea martorului Vrancean Anatolie în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, a participat inculpata Dabija Elena și apărătorul acesteia Erhan Andrei care erau în drept să pună întrebări martorului astfel încât să fie elucidate circumstanțele cauzei;

- declarațiile părții vătămate Gheorghiu Anatolie și a martorului Vrancean Anatolie coroborează și cu materialele administrate la faza urmăririi penale, și

anume, cu procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013 prin care se atestă că, de la Gheorghită Anatolie au fost ridicate bancnote în lei, în sumă de 12000 lei și 200 Euro, care au fost sustrași din torpedoul mașinii lui, de model „Mazda 323” și pe care ulterior lui i-a întors Dabija Elena;

- partea vătămată a cunoscut despre faptul că, banii au fost sustrași de către Dabija Elena, astfel prin plângerea adresată la 10 septembrie 2013 a solicitat să fie trasă la răspundere penală o persoană determinată, inculpata Dabija Elena, iar acest fapt confirmă veridicitatea declarațiilor părții vătămate care a indicat că, telefonând-o pe inculpata Dabija Elena, ultima a recunoscut că a luat din torpedoul mașinii suma de 12 000 lei și 1200 Euro. Ulterior, inculpata i-a întors suma de 12 000 lei și 200 Euro;

- materialele cauzei penale au fost prezentate atât inculpatei Dabija Elena, cât și apărătorului acesteia materialele cauzei penale, la terminarea urmăririi penale, iar careva obiecții la subiectele abordate în instanța de apel de către avocatul Pavlov Victor nu au fost formulate, iar cu referire la prevederile art. 251 Cod procedură penală, încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță;

- poziția inculpatei Dabija Elena care a indicat că, a luat avansul de pe tractorul T-16 pe care anterior îl procurase cu Vrancean Anatolie, nu se confirmă prin careva probe pertinente și concludente administrate la cauza penală, mai mult ca atât vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate Gheorghită Anatolie și a martorului Vrancean Anatolie, precum și cu materialele administrate la faza urmăririi penale;

- Gheorghită Anatolie s-a adresat la poliție la data de 10 septembrie 2013 (peste 7 zile) nu indică asupra faptului că, partea vătămată nu a avut nici o pierdere, ci dovedesc faptul că, partea vătămată s-a adresat la poliție după ce inculpata Dabija Elena i-a întors la data de 04 septembrie 2013 suma de 12 000 lei și 200 Euro și a refuzat să-i restituie suma de 1000 Euro;

- prin procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013 de la Gheorghită Anatolie au fost ridicate bancnote în lei MD în sumă de 12 000 lei și 200 Euro, care au fost sustrași din torpedoul mașinii lui de modelul „Mazda 323” și pe care ulterior lui i-a întors Dabija Elena;

- adoptarea de către instanța de apel a soluției de încetare a procesului penal, prin prisma art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală cu invocarea motivului că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, este o interpretare greșită a legislației procesual penale, deoarece legiuitorul a reglementat concret cazurile când se poate adopta o soluție de încetare a procesului penal. Mai mult ca atât, instanța de apel nu a indicat care anume este motivul este de încetare a procesului penal.

13.2. Avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Dabija Elena, declarând recurs la 02 ianuarie 2017, în termen, a solicitat admiterea acestuia, casarea

deciziei instanței de apel și sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare a inculpatei.

În motivarea recursului, invocând temei de drept pct. 6), 8), 10), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel eronat a apreciat declarațiile părții vătămate;
- toate actele procesuale subsecvente, efectuate cu participarea lui Gheorghiu Anatolie nu pot fi admise ca mijloc de probă și examinate în decizia colegiului impunându-se excluderea lor;
- au fost falsificate acte procesuale, iar instanța de apel nu a dat nicio apreciere argumentelor apărării în acest sens;
- prima abatere se regăsește la ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț din 12 septembrie 2013 unde este indicat numărul cauzei penale 2013210445 care a fost atribuit abia la data de 16 septembrie 2013, or, prin includerea acestui număr, organul de urmărire penală a încercat de a da o aparență legală a ultimului, însă drept urmare a acestui fapt actul este nul;
- procesul-verbal de ridicare din 16 septembrie 2013 și procesul-verbal de examinare a obiectului din 16 septembrie 2013 nu pot fi admise în calitate de probă, precum nici nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare;
- la data de 16 septembrie 2013 au fost examinați bani, însă acești bani au fost restituiți părții vătămate la 13 septembrie 2013. Totodată, Gheorghiu Anatolie a primit la 13 septembrie 2013 – 12000 lei și 200 Euro, însă la 16 septembrie 2013 a predat doar suma de 12000 lei;
- instanța de apel a încetat procesul doar în partea învinuirii aduse la lit. c) alin. (2) art. 186 Cod penal fără a face careva explicații asupra calificativului prevăzut la lit. d) a aceluiași aliniat.

14. Judecând recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Recurenții invocă în recursurile declarate temeiuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: *instanța*

de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Potrivit prevederilor art. 436 alin. (1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărârii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Reieșind din criticile recursului, invocate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume care relevă faptul că: "*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*", Colegiul penal menționează că, instanța de apel, în decizia pronunțată la 03 noiembrie 2016, nu a îndeplinit indicațiile deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2016, precum și ale deciziilor precedente, emise de instanța

de recurs ordinar, care, potrivit alin. (2) al art. 436 Cod de procedură penală „sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului”.

Potrivit acestei decizii a Curții Supreme de Justiție la rejudecarea cauzei instanța de apel urma să *aprecieze fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, și în limitele invocate în acest act de învinuire, neindicând motivele pentru care a respins respectivele probe și versiuni ale apărării.*

Colegiul lărgit menționează că, deși cauza a fost trimisă la rejudecare cu indicații concrete privind modalitatea de soluționare a cauzei, instanța de apel, contrar acestor indicații, a pronunțat din nou o decizie neîntemeiată, deoarece a omis să îndeplinească verificarea cauzei sub toate aspectele indicate de către instanța de recurs.

În acest sens Colegiul menționează că instanța de apel la rejudecarea cauzei trebuia să dea o apreciere multilaterală a probelor, și anume să verifice prin analiza materialului probatoriu prezența sau lipsa în acțiunile cet. Dabija Elena a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Instanța de recurs constată, că potrivit procesului-verbal în ședința instanței de apel nu au fost verificate careva probe, în general, deși acestea se conțin în textul deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, reieșind din conținut deciziei atacate, Colegiul penal constată, că instanța de apel a examinat cauza superficial, fără a-și motiva suficient soluția de încetare a procesului penal față de Dabija Elena, neinvocând careva motive concrete ce ar sta la baza acestei decizii, or, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, în baza suportului probator, privitor la vinovăția sau nevinovăția inculpatei de cele incriminate prin rechizitoriu.

Astfel, studiind partea descriptivă a deciziei atacate, Colegiul constată logica unei sentințe de achitare a inculpatei în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, pe când, în partea dispozitivă a deciziei expune soluția de încetare a procesului penal pe motivul că există alte circumstanțe care exclude sau condiționează tragerea la răspundere penală, neindicând care sunt aceste circumstanțe.

Mai mult ca atât, instanța de apel a încetat procesul penal față de Dabija Elena, constatând că ultima este învinuită în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe când potrivit rechizitoriului (f. d. 63 – 64, vol. I), Dabija Elena se învinuiește că a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere, cu cauzarea unui prejudiciu în proporții considerabile, astfel instanța de apel a lăsat fără apreciere calificativul prevăzut

la lit. d) alin. (2) art. 186 Cod penal, încetând procesul penal doar în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul lărgit conchide că instanța de apel a adoptat o hotărâre nemotivată, contrar prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

Colegiul lărgit consideră, că erorile procesuale admise de către instanța de apel, cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel, urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 și 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, indicațiilor expuse în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2016 și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

15. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Dabija Elena, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016 privind-o pe **Dabija Elena XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la **28 iunie 2017**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Mardari Dumitru

Cobăneanu Ala

Ghervas Maria

Stratulat Galina